

Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu

Recenzja dorobku artystycznego i dydaktycznego oraz pracy organizacyjnej Pana dr Michała Filipiaka w postępowaniu habilitacyjnym w dziedzinie sztuk plastycznych, w dyscyplinie artystycznej – sztuki projektowe, wszczętym przez Radę Wydziału Architektury i Wzornictwa Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu

Swoją recenzję piszę w oparciu o przesłane mi następujące materiały:

- Teczka „Dokumentacja w przewodzie habilitacyjnym” zawierająca życiorys i przebieg pracy zawodowej, dorobek artystyczno – dydaktyczny 2009-2016, realizacje i projekty, udział w procesie naukowo – dydaktycznym, praca na rzecz uczelni, autoreferat, ogólną charakterystykę działalności artystycznej i dydaktycznej, wskazane osiągnięcia artystyczne

- Załączniki:

- katalog Dorobek artystyczny 2009-2016
- katalog Dydaktyka 2009-2016
- katalog Projektu SafetyLAB
- katalog Projektu SafetyLAB 2.0
- katalog Projektu STAL+

Pan dr Michał Filipiak urodził się 23 kwietnia 1977 roku w Poznaniu. W latach 1992-1994 uczył się w Liceum Rzemiosł Artystycznych Schola Posnaniensis w Poznaniu a następnie w latach 1994-1997 w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w specjalności technik – wystawiennik. W latach 1997 – 2002 studiował na Wydziale Architektury i Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu uzyskując tytuł magistra w Pracowni Designu Inspirującego prof. Bogumiły Jung. Tematem dyplomowym był „4-5-6 Zestaw zabawowo – gimnastyczny dla dzieci w wieku przedszkolnym”. W 2009 roku obronił pracę doktorską. Tematem był „Światło i obraz w kreacji przestrzeni wystawienniczych”. Promotorem był prof. Henryk Regimowicz z Akademii Sztuk Pięknych w Poznaniu.

W 2002 roku zastał zatrudniony na stanowisku asystenta w Pracowni Identyfikacji Wizualnej prof. Henryka Regimowicza. Po obronie pracy doktorskiej na stanowisku adiunkta prowadził zajęcia z Podstaw Informacji Wizualnej w Katedrze Komunikacji Wizualnej. Równolegle prowadził Laboratorium Designu Interdyscyplinarnego w Katedrze Designu na Wydziale Architektury i Wzornictwa przekształconego w 2014 roku w samodzielną pracownię dydaktyczną. Od tego roku zostaje kierownikiem Pracowni Designu Interdyscyplinarnego w Katedrze Designu na Wydziale Architektury i Wzornictwa UAP w Poznaniu.

Głównymi nurtami zawodowej działalności Pana dr Michała Filipiaka są: komunikacja wizualna, grafika użytkowa, wystawiennictwo, architektura wnętrz i projektowanie produktu. Dziedziny te wzajemnie się przeplatają i mają swoje odbicie również w działalności dydaktycznej. Zdobywane doświadczenia w pracy zawodowej przekładane są na problematykę tematów prac studenckich. To naturalny ciąg zdarzeń budujących świadomość projektową uwzględniającą wszystkie uwarunkowania zawodu designera.

W publikacji „Design, light, exhibitions, interiors, graphics” autor zaprezentował swój dorobek twórczy z lat 2009 – 2016. Znajdujemy tu jedynie wybrane prezentacje tego dorobku gdyż w załączonym CV wymienionych jest znacznie więcej. I tak w kategorii grafiki prezentuje liczne plakaty, znaki identyfikacyjne firm /Blumex, FizjoReh, OrtopClinic, PFAS, Ortop, Goonis/. Wszystkie z nich cechuje komunikatywność, znak graficzny odwołujący się do specyfiki danej firmy, tworzony z dużym wyczuciem formy i koloru. Opracowania katalogów, folderów, publikacji książkowych, papeterii firmowych, ulotek okazjonalnych czy gadżetów. Logiczne i przejrzyste układy stron tych wydawnictw, umiejętnie i trafnie znajdowane akcenty poligraficzne sugerujące ważność poszczególnych bloków treściowych, to wyróżniające elementy tych opracowań. Uwagę w tej prezentacji zwraca wydawnictwo „Ikona w malarstwie współczesnym”. Przez zastosowanie odpowiednich środków graficznych, wycucia przestrzeni w układach stron, nadaje temu wydawnictwu odpowiednią monumentalność i rangę. To wydawnictwo zaprojektowane z dużą kulturą i znajomością warsztatu poligraficznego. Podobnie jest z opracowanym znakiem i papeterią firmową Profi Market czy znaczkami okolicznościowymi dla Ortop Polikliniki. Widać w nich swobodę i zabawę w tworzeniu formy graficznej tych opracowań. Są jednocześnie atrakcyjne co dowcipne i zabawne.

Realizacje wystawiennicze wiążą w sobie wycucie przestrzeni z jej funkcją i zwracającą na siebie uwagę grafiką identyfikacyjno – reklamową. Znalezienie odpowiedniej, uprzedzennionej formy graficznej, znaku wyróżniającego w natłoku innych informacji, to zadanie wystawiennicze spełnione w realizacjach dr. Michała Filipiaka. Doświadczył tego także Wydział Architektury i Wzornictwa na Międzynarodowych Targach Poznańskich „Arena design” w 2013, 2014 i 2015 roku na opracowanej przez dr Michała Filipiaka ekspozycji wystawienniczej. Uwagę zwraca ilość zaprojektowanych i zrealizowanych stoisk targowo – ekspozycyjnych /36/.

Realizacje wnętrzarskie cechuje prostota i racjonalizm. Nie są może wyrafinowanymi rozwiązaniami architektonicznymi ale na pewno posiadają wszystkie cechy użytkowe zawarte w minimalistycznej formie.

Pan dr Michał Filipiak spełnia się jako designer w projektowaniu oświetlenia. W swojej publikacji prezentuje 20 różnych rozwiązań, które prezentują poszukiwania oparte na różnych źródłach światła i różnym przeznaczeniu. Obiekty te nie są jeszcze produktami handlowymi. Są prototypami będącymi sprawdzianem zależności źródła światła, formy oprawy i ich przeznaczenia. Oparte są głównie na nośnikach ledowych ale znajdziemy również rozwiązania bazujące na najnowszych propozycjach przemysłu – Oledach. Trudno, bez bezpośredniego kontaktu z tymi propozycjami, ocenić ich efekt świecenia. Pozostaje oprzeć się na własnej wyobraźni i doświadczeniu. Autor, swoje propozycje opiera na świeceniu punktowym, liniowym i płaszczyznowym. Wpisuje je w formy odwołujące się czasami do skojarzeń bionicznych /pajęczaki, głowonogi, trawy, kokony czy drzewa/ takie jak typ SNOP, Light Beans, Solid 2, EMMET ale także układy liniowe wiązane w struktury płaszczyznowe, które następnie poddaje deformacjom, uzyskując ciekawe efekty świecenia i formy przestrzennej jak WAVE, SAC 1,2,3. Twisted. Innym nurtem projektowania są obiekty o zamkniętej formie, pojedyncze /Black San/ lub multiplikowane /Bubbles, Star, Twisted/, wiszące lub stojące. Sam autor wskazuje źródło inspiracji jednej z tych form jakim był sputnik /57"/. Mniej przekonującą propozycją wydaje się obiekt nazwany „Cigar”. Osobiście nie lubię oświetlenia dającego bogaty rysunek światłocieniowy na ścianach pomieszczeń, w których jest zamontowany. Taki właśnie efekt daje to opracowanie.

Wszystkie prezentowane propozycje, choć prototypowe, cechuje solidność wykonania, znajomości technologii, podstaw materiałowych i kreatywność.

Ocena pracy dydaktycznej

Jako recenzent dorobku dydaktycznego Pana dr Michała Filipiaka jestem w tej szczęśliwej sytuacji że na co dzień obserwuję jego pracę, postawę pedagoga i osiągnięcia. Znam go jego studenta, asystenta, i samodzielnego pracownika naukowego. Należy do bardzo aktywnych, odpowiedzialnych i kreatywnych młodych pracowników, na których wydział i katedra buduje swój potencjał naukowy. Oprócz kierowania własną pracownią, dla której stworzył autorski program kształcenia, angażuje się w liczne akcje uczelni, prowadzi wykłady, organizuje warsztaty twórcze dla studentów o charakterze międzynarodowym, organizuje prezentacje i wystawy. W swoim CV wylicza 12 tego typu zdarzeń, a wśród nich: warsztaty „Future City Game” organizowane przez British Council pod hasłem „Re-Wita Ostrówek, Miasto Przyszłości”/2009/, wykład pt. „Przestrzenie wirtualne /ASP: Sztuka – Nauka – Projektowanie – Business, konferencja w ramach Poznańskich Dni Przedsiębiorczości Akademickiej, Poznań 2010/, wykład „Grafika w przestrzeniach publicznych” dla studentów I roku /2011/, warsztaty architektoniczne „Architektour 2012 w Malborku, warsztaty związane z technikami aplikacji grafiki na środkach komunikacji dla firmy Lambda, Poznań 2012, EURO 2012. wystawa prac studenckich w Starym Browarze /2012/, organizacja i współprowadzenie

projektu LET THEM SEE w ramach ćwiczenia semestralnego między studentami wzornictwa UAP w Poznaniu oraz Visual Communication Northern Illinois University IL. USA, Poznań 2013 i TASTY TASK. Polish – American Mobile & Temporary Cuisine w 2016, projekt oraz realizacja systemu komunikacji wizualnej wraz z nośnikami "Tradycje turystyczne Przecznicy. Ścieżka dydaktyczna" we współpracy z Pracownią Grafiki Informacyjnej oraz Fundacją Propagandy Sztuki i Gminą Mirsk /2014/, udział w projekcie organizowanym przez UAP w Poznaniu i Instytut Surikowa w Moskwie pt. „Obraz sąsiada w kulturze. Polacy – Rosjanie – wzajemna percepcja” , organizacja i prowadzenie cyklicznego projektu /2 edycje/ z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym we współpracy firmą Skoda Auto oraz Komendą Miejską Policji w Poznaniu, organizacja wystawy indywidualnej „Ambiguous. Between and medium” w Berlin Up Gallery w 2016 roku.

Dorobek licznych zdarzeń własnych, pracownianych, warsztatowych prezentuje w wielu publikacjach, pisze artykuły, recenzje, wydaje katalogi. Są wśród nich: artykuł „Design narzędziem komunikacji niewerbalnej dla Visual Communication, „Dom ascety” dla wydawnictwa Świat Rezydencji, wnętrz i ogrodów, recenzja książki „Wiedzieć/Widzieć” Przemka Dębowskiego i Jacka Mrowczyka dla wydawnictwa Karakter 2011, projekt katalogu „Stal+” i „SafetyLab 2.0” wyd. Uniwersytetu Artystycznego w Poznaniu, opracowanie graficzne monografii „Novum nie jest grzeszne. Rzecz o Rajmundzie T. Hałasie”.

Pan dr Michał Filipiak bierze udział w komisjach dyplomowych, pisze recenzje /20/, prowadzi samodzielnie dyplomy licencjackie i magisterskie oraz jest promotorem pomocniczym w przewodzie doktorskim Pani mgr Joanny Kozłowskiej pt. „Muzeum XXI wieku. Idea wystawy w dobie nowych technologii multimedialnych i wirtualnej rzeczywistości”

W ramach prac uczelni pełni różne funkcje. Był sekretarzem Komisji Rekrutacyjnej /2007-2016/, jest Koordynatorem Merytorycznym Studiów w Języku Angielskim UAP, członkiem kolegium ds. Dyscyplinarnych studentów od 2008, był senatorem UAP /2012 – 2016/.

Za swoją aktywną działalność na rzecz uczelni otrzymał wiele nagród min. dwukrotnie Nagrodę I stopnia za działalność organizacyjną i aktywność na rzecz funkcjonowania uczelni w roku 2009/2010 oraz 2010/2011, Nagrodę Zespołową Rektora za działalność organizacyjną za rok 2012/2013, Nagrodę Rektora za rok 2015/2016.

Ocena dorobku dydaktycznego

Pan dr Michał Filipiak jest absolwentem kierunku wzornictwa. Studia w naszej uczelni, Uniwersytecie Artystycznym a poprzednio Akademii Sztuk Pięknych, pozwalają wybrać drogę kształcenia odpowiadającą zainteresowaniom i predyspozycjom w sposób indywidualny. Budując ścieżkę kształcenia dobrego designera powinno się rozwijać umiejętności na kierunkach pokrewnych takich jak: architektura, architektura wnętrz, mebel, wystawiennictwo, grafika użytkowa. Wszystkie te kierunki mają wspólną cechę, uczą logicznego i odpowiedzialnego myślenia. Pan dr Michał Filipiak taki zakres wiedzy posiadał. Ta

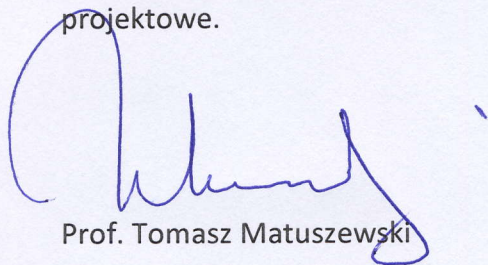
interdyscyplinarność wyuczona pozwala mu poruszać się w z życiu zawodowym i pedagogicznym z dużą swobodą i właśnie odpowiedzialnie. Z łatwością przychodzi mu wygrać konkurs na asystenta w Pracowni Identyfikacji Wizualnej prof. Henryka Regimowicza na Wydziale Grafiki a później samodzielnie prowadzić Podstawy Informacji Wizualnej w Katedrze Komunikacji Wizualnej na Wydziale Grafiki i Komunikacji Wizualnej UAP w Poznaniu. Katedra Designu, dostrzegając braki programowe na własnym kierunku, zaproponowała Panu dr Michałowi Filipiakowi prowadzenie zajęć z grafiki i komunikacji wizualnej w strukturze tej katedry. Powstaje więc początkowo Laboratorium Designu Interdyscyplinarnego, przekształcone później w Pracownię Designu Interdyscyplinarnego. Pracownia łączy w swoim programie kształcenie graficzne z designem. W autoreferacie autora czytamy: „Kreacja – czytelność produktu i komunikatywność przekazu” to zadanie przekazania propedeutycznej wiedzy z zakresu poznania i opanowania podstawowych zasad projektowania graficznego oraz komunikatu wizualnego”. Kształcenie studentów w tej pracowni odbywa się w różnorodny i atrakcyjny sposób. Są to wykłady, ćwiczenia, warsztaty, ale głównie działania oparte na konkretnych współpracach z instytucjami czy ośrodkami oczekujących takich działań i rozwiązywania konkretnych problemów. W załączonym zeszycie do przewodu „Didactics, Tasks, Projects, Workshops” znajdujemy liczne rezultaty tego rodzaju działań. Przykładem mogą być: Projekt i realizacja przestrzennego, interaktywnego systemu informacyjnego w Przecznicy w Górach Izerskich, SafetyLAB, czyli współpraca z firmą SKODA i Komendą Miejską Policji w Poznaniu przy szeroko pojętym projektowaniu elementów wspomagających bezpieczeństwo na drogach.

Innym nurtem działań tej pracowni jest działalność czysto wzornicza. I tutaj znajdujemy liczne przykłady projektowania opartego na kontaktach z producentami, konkretnymi materiałami i technologiami. Rezultaty tych działań możemy zobaczyć w specjalnie wydany zeszycie zatytułowanym „STAL+”. To współpraca ze spółką PPHU SPAWSTAL Sp. z o.o. w projektowaniu linii lamp wytwarzanych ze stali konstrukcyjnej i stali nierdzewnej przy użyciu najnowszych technologii dostępnych w tym przedsiębiorstwie. Powstało 37 projektów studentów, z których 6 zostało prototypowanych. Problematyka ćwiczeń projektowych jest otwarta na szeroką gamę różnorodnych zapotrzebowań potencjalnych konsumentów. Wynikają często z indywidualnych kontaktów i doświadczeń studentów czy pedagogów. Realizacje dyplomowe, pod kierunkiem Pana dr Michała Filipiaka, są tego przykładem. Studentka pracująca jako stewardesa zaprojektowała dla LOT-u zestaw naczyń do podawania posiłków w samolocie a studentka grająca na trąbce, torbę ochronno – transportową na taki właśnie instrument. Oba rozwiązania prezentują ogromną dbałość o formę, detal, ergonomię i użytkowość. Oba projekty zostały również perfekcyjnie prototypowane.

Pan dr Michał Filipiak cieszy się wśród studentów dużym autorytetem i sympatią. Świadczą o tym liczne zapisy do jego pracowni

Konkluzja

Oceniając bardzo wysoko wszystkie elementy podlegające ocenie tj. dorobek twórczy, dorobek naukowo – badawczy, pedagogiczny, pracę na rzecz uczelni, wysoką kulturę osobistą, wiedzę i odpowiedzialność oraz spełnienie wszystkich wymogów określonych w art. 16 i 17 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku, z pełnym przekonaniem wnioskuję do Rady Wydziału Architektury i Wzornictwa o nadanie Panu dr Michałowi Filipiakowi stopnia doktora habilitowanego w zakresie sztuk plastycznych w dyscyplinie artystycznej sztuki projektowe.

Prof. Tomasz Matuszewski